

NABÍDKA VÝSTAVY

RICHARD COUDENHOVE-KALERGI A JEHO VIZE EVROPSKÉHO SJEDNOCENÍ **RICHARD COUDENHOVE-KALERGI AND HIS VISION OF EUROPEAN UNIFICATION** **1922 - 2022**

Město Poběžovice ve spolupráci s Národním památkovým ústavem nabízí k zapůjčení putovní výstavu, jejímž autorem je Mgr. Petr Pavelec, Ph.D., ředitel Územní památkové správy Národního památkového ústavu v Českých Budějovicích.

O VÝSTAVĚ

17. listopadu 2022 uplynulo sto let od chvíle, kdy tehdejší československý občan Richard Coudenhove-Kalergi publikoval svou vizi evropského sjednocení s názvem Návrh Panevropy. Richard Coudenhove-Kalergi (1894-1972) se narodil v Tokiu. Jeho otcem byl rakousko-uherský šlechtic a diplomat Heinrich Coudenhove-Kalergi a matkou Japonka Micuko Aojama. Své dětství a léta dospívání strávil na zámku Poběžovice v Čechách. Po studiích filosofie a historie na vídeňské univerzitě působil jako nezávislý publicista a po první světové válce se centrem jeho zájmu stala myšlenka sjednocené mírové Evropy. První teze na toto téma publikoval 17. 11. 1922 pod názvem Návrh Panevropy ve vídeňských novinách Neue Freie Presse.

Ve dvacátých letech založil Richard Coudenhove panevropské hnutí, které je aktivní do dnešní doby, a roku 1929 navrhl jako evropskou hymnu Beethovenovu Ódu na radost. Své vize i praktické politické kroky konzultoval s československým prezidentem T.G. Masarykem a ministrem zahraničí Edvardem Benešem. Úzce spolupracoval s předními evropskými politiky, kromě jiných s Winstonem Churchilllem nebo francouzskými premiéry a ministry zahraničí Edouardem Herriotem a Aristidem Briandem.

Za své zásluhy o evropské sjednocení byl roku 1950 jako první osobnost oceněn prestižní cenou Karla Velikého a celkem čtyřiapadesátkrát byl nominován na Nobelovu cenu míru, přičemž prvním návrhatelem byl v roce 1931 československý ministr zahraničí Edvard Beneš.

PARAMETRY

Výstava obsahuje 10 panelů se systémem roll-up, z toho 9 panelů o Panevropě a 1 panel o historii zámku Poběžovice. Vše v jazykové verzi ČJ/AJ. Rozměr panelů je 85x200 cm.

PODMÍNKY ZAPŮJČENÍ

Výstavu si lze zapůjčit na dobu určitou, a to maximálně na tři měsíce. Zapůjčení je zdarma, přeprava panelů na vlastní náklady.

KONTAKTNÍ OSOBA

Dominika Adamcová, e-mail: vystavapobezovice@seznam.cz
web: <https://www.pobezovice.cz/infocentrum/putovni-vystava/>

Richard Coudenhove-Kalergi a jeho vize evropského sjednocení Richard Coudenhove-Kalergi and his vision of European unification

1922 – 2022

1

Kosmopolitní rod Coudenhove-Kalergi The Cosmopolitan House of Coudenhove-Kalergi

Předkové rodu Coudenhove se v písemných pramenech objevují poprvé v polovině 13. století na území dnešní Belgie a Nizozemska. Roku 1815 udělil rakouský císař František I. hraběti Karlu Coudenhoveovi inkolát, tj. příslušnost k Českému království. Jeho synovec Franz Karel (1825–1893) se oženil s Marií Kalergi (1840–1877), jejíž rodina odvozovala svůj původ od byzantských císařů, a v roce 1863 koupil statek a zámek Poběžovice v Čechách. Jeho syn Heinrich Coudenhove (1859–1906) se během diplomatické mise v Japonsku v letech 1892–1896 oženil s Japonkou Micuko Aojama (1874–1941). Po návratu z Japonska na panství Poběžovice získal pro sebe a své potomky oprávnění užívat jméno Kalergi jako výraz úcty k rodu své matky. Členové jeho rodiny se po roce 1918 stali občany nově vzniklé Československé republiky. Po druhé světové válce byl majetek rodiny Coudenhove v Čechách znárodněn, členové rodu vysídleni a posléze žili v různých částech světa. Heinrichův druhorozený syn Richard Coudenhove-Kalergi často vzpomínal, jak ho od dětství fascinovaly globální rozměry a vzrušující příběhy jeho rodiny, které ho vedly k přesvědčení, že „nic není v životě jisté a současně že vše je uskutečnitelné.“

Marie Mouchanoff-Kalergi (1822–1874), pianistka a patronka umění, na kresbě polského básníka a malíře Cypriana Norwida. Skladem jej dceru Marie Kalergi a Franza Karla Coudenhoveho došlo v roce 1857 a propojení rodu Coudenhove a Kalergi. Maria Mouchanoff-Kalergi (1822–1874), a pianist and patron of arts, in a drawing by Polish poet and painter Cyprian Norwid. When her daughter Maria Kalergi married Franz Karl Coudenhove in 1857, the families of Coudenhove and Kalergi merged into a single family.

Novomanžel Heinrich a Micuko Coudenhoveovi, Tokio 1892. Kvůli odůvodnění a lehké bezprecedentnímu rozhodnutí oženil se s Japonkou musel Heinrich Coudenhove přiklást řadu společenských i úředních překážek. Micuko se vzdala buddhistické víry a konvertovala ke katolictví. Nedlouho po svatbě se narodil první potomek, syn Hans (1893–1965), a rok poté ho v Japonsku následoval druhý syn, Richard (1894–1972).

Newly-weds Heinrich and Micuko Coudenhove, Tokyo, 1892. Heinrich Coudenhove had to overcome many social and bureaucratic barriers due to his bold and unprecedented decision to marry a Japanese woman. Mikuko renounced her Buddhist beliefs to convert to Catholicism. Their first child, a son named Hans (1893–1965), was born on after their wedding; their second son, Richard (1894–1972), was born in Japan a year later.

Richard Coudenhove-Kalergi, budoucí vizionář evropského sjednocení, ve věku přibližně pět let, Tokio, 1895.

Richard Coudenhove-Kalergi, a future visionary of European unification, aged around six months, Tokyo, 1895.

Císař Leopold II. povýšuje Sofii von Coudenhove, rozenou hraběnku v Habsburky, a její čtyři syny, Karla, Edmunda, Franza a Františka, do habsburského stavu Sváté říše římské, uob- haje jim právo na oslovení Vojvode určený a povýšuje jim erb. Frankfurt nad Mohanem, 13. říjen 1790.

2

Poběžovice v Čechách – kolébka a domov Richarda Coudenhove-Kalergiho Poběžovice in Bohemia – the Cradle and Home of Richard Coudenhove-Kalergi

The first mention of the ancestors of the House of Coudenhove comes from present-day Belgium and the Netherlands, in written sources dating back to the mid-13th century.

In 1815, Emperor Francis I of Austria conferred the title of Count of the Kingdom of Bohemia nobility, on Count Karl Coudenhove (1825–1893), married Marie Kalergi (1840–1877), the Byzantine emperors. In 1863, he bought the Poběžovice in Bohemia. His son, Heinrich Coudenhove (1859–1906), married a Japanese woman, Mikuko Aoyama (1874–1941), while he was on a diplomatic mission in Japan between 1892 and 1896. When he left Japan and returned to Poběžovice manor, he obtained the right to use the name Kalergi for himself and his descendants.

After 1918, members of the House of Coudenhove-Kalergi became citizens of the newly formed Czechoslovak Republic. Following World War II, the family was nationalised, and members of the family were expelled from the country.

of the world. Heinrich's second-born son, Richard Coudenhove-Kalergi, often talked about how much the global dimensions and exciting stories of his family had fascinated him since childhood and contributed to shape his belief that together, in life, people, unlike at the

3

1922 – první vize Panevropy 1922 – the First Vision of Pan-Europa

4

Občan Československé republiky A Citizen of the Czechoslovak Republic

5

Bestseller Pan-Evropa Bestseller Pan-Evropa

6

Budování Panevropské unie The Making of the Pan-European Union

Mikuláš I., car ruský, povýšuje Johana Kalergiho, pracovníka ruského ministerstva zahraničních věcí, pod Ruské říše a uděluje mu erb. Saint-Petersburg, 20. listopad 1836.

Russian Tsar Nicholas I. raised Johann Kalergi, a Greek aristocrat who worked for the Russian Ministry of Empire, and granted him a coat of arms, Saint Petersburg, 20 November 1836.

7

Temné mraky nad Panevropou Dark Clouds over Pan-Europa

8

Idea dobývá svět An Idea Conquers the World

Sál předků rodu Coudenhove-Kalergi na zámku Poběžovice v Čechách. Uprostřed pamětní oltář před obrazem Marie Kalergi, babičky Richarda Coudenhove-Kalergiho, cca 1940.

The ancestral hall of the Coudenhove-Kalergi family at Poběžovice Chateau in Bohemia. In the center is a memorial altar in front of a portrait of Maria Kalergi, Richard Coudenhove-Kalergi's grandmother, around 1940.

9

Utopie se stává skutečností Utopia Becomes Reality

PLZEŇSKÝ KRAJ
Plzeň Region

Státní oblastní
archiv v Plzni
The State Regional
Archives in Plzeň

MINISTERSTVO
KULTURY
Ministry of Culture
Czech Republic

NÁRODNÍ
HERITÁŽNÍ
ÚSTAV
The National
Heritage Institute

Město
Poběžovice
The Municipality
of Poběžovice